

VILIAMovi ŠIROKÉMU

Bratislava 7. januára 1947

Pán predseda!

Z dvoch strán, a to z Komisie pre pomoc krajom vojnou najviac postihnutým ako aj z Tvojho sekretariátu, bol som interpelovaný vo veci stavby internátu a gymnázia pre ruské, resp. ukrajinské obyvateľstvo v Humennom.

Rád by som Ťa informoval o tom, že stavba ruského-ukrajinského gymnázia v Humennom mohla by nadobnúť ráz národno-politický, pre čo nieto nijakého praktického dôvodu.

Situácia je takáto. Štátne ruské-ukrajinské gymnázium v Humennom je nová stredná škola, ktorú založilo Povereníctvo školstva a osvetu v Košiciach v marci r. 1945. Pôvodne bolo umiestnené v Medzilaborciach, pretože však Medzilaborce boli vojnou zničené a nemali možnosť ani gymnázium ani profesorov v Medzilaborciach umiestniť, premiestnili sme túto školu *dočasne* do Humenného, kde sa vyskytli priaznivejšie ubikačné možnosti. Upozorňujem pritom, že sa tak stalo vtedy — zjari v r. 1945 v Košiciach — proti vôli ukrajinských činiteľov z okolia Ukrajinskej národnej rady. Museli sme ich uistiť, že ide o riešenie provizórne do tých čias, kým v Medzilaborciach sa pomery ako-tak skonsolidujú, aby ruská-ukrajinská stredná škola mohla v tomto mieste prosperovať.

Umiestnenie ruského-ukrajinského gymnázia v Humennom vyvolalo a vyvoláva (možno, že aj umele) znepokojenie u slovenského obyvateľstva. Humenné s okolím je totiž slovenské a slovenskí ľudia majú obavy, že takýmto rozmiestňovaním ruských-ukrajinských škôl a inštitúcií sleduje sa expanzívna tendencia, ktorá by sa mohla raz obrátiť proti slovenskému obyvateľstvu. Nemusím Ťi poznamenávať, že takéto povesti rozličné elementy i zámerne živia a